

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

7. december 2009

Besvarelse af spørgsmål 6 ad L 41 stillet af Erhvervsudvalget den 4. december 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Colette Brix (DF).

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Spørgsmål 6:

Ministeren bedes ændre § 18 i lovforslaget, så der skal være begrundet mistanke, før der kan ske indtrængning uden retskendelse på private ejendomme samt i lokaler og transportmidler, som er under privat rådighed. Der henvises til ministerens bemærkninger under førstebehandling af lovforslaget.

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet således, at der bedes om bistand til et ændringsforslag til forslag til lov om produktsikkerhed (L 41), der indfører en bestemmelse om, at kontrolmyndigheden uden retskendelse kun kan komme ind på steder uden offentlig adgang, hvis der er en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold. Det ændringsforslag, jeg forstår, der ønskes, ville i givet fald se således ud:

”Ændringsforslag til Forslag til lov om produktsikkerhed

§ 1

1. § 18, stk. 1, udgår, og i stedet indsættes:

»Stk. 1. Kontrolmyndigheden har, hvis der er begrundet mistanke om, at der er begået et strafbart forhold, der relaterer sig til et produkt, uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til fabrikations-, salgs- og lagerlokaler mv. og transportmidler, som tilhører nogen, der omfattes af lovens § 4, stk. 1, nr. 6 og 7, med henblik på at føre kontrol som nævnt i § 17.«”

I forhold til de gældende regler, vil en bestemmelse som den, der er bedt om bistand til at udforme, medføre en væsentlig forringelse af muligheden for at føre kontrol med produkter, der opbevares på steder uden offentlig adgang.

Det følger således af retssikkerhedsloven, at "hvis en enkeltperson eller

juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, *alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.*"

Hvis der er en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold, vil sagen derfor straks skulle overgå til politiet, og kontrolmyndigheden må ikke foretage sig mere. Politiet skal behandle sagen som en straffesag og ikke som en sag om kontrol med produkter.

En bestemmelse, der stiller krav om begrundet mistanke, vil altså føre til, at kontrolmyndigheden kun kan lave kontrol i butikslokaler eller andre offentligt tilgængelige steder, men aldrig vil kunne lave kontrol på fx lageret. End ikke hvis den erhvervsdrivende selv inviterer kontrolmyndigheden ind på lageret, fordi det er det nemmeste for alle parter.

Med den foreslåede bestemmelse fratages kontrolmyndigheden således fuldstændigt muligheden for at føre kontrol på steder uden offentlig adgang. Dette vil forringe forbrugernes sikkerhed ganske væsentligt.

Derudover vil et krav om, at der skal være begrundet mistanke, også være i strid med forordningen om akkreditering og markedsovervågning. Forordningen supplerer produktsikkerhedsdirektivet og indfører en fælleskabsramme for markedsovervågning.

Ifølge forordningen skal kontrolmyndighederne have adgang til de erhvervsdrivendes lokaler og til at udtage stikprøver af produkter, når det er *nødvendigt og begrundet*. Et krav om at der skal være en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold, før kontrolmyndigheden kan udøve kontrol på steder uden offentlig adgang, vil dermed være i strid med forordningen.

Bestemmelsen om adgang uden retskendelse i regeringens lovforslag er ændret i forhold til de gældende regler. Det skyldes et ønske om, at der kan foretages den kontrol, der er nødvendig for at give forbrugerne den sikkerhed, de med rette kan forvente af en produktsikkerhedslov.

Det er dog ikke ensbetydende med, at der åbnes op for en fuldstændig fri og ukritisk adgang til virksomhedernes lagerlokaler. Bestemmelsen fastslår nemlig, at det skal være nødvendigt for en effektiv kontrol, før kontrolmyndigheden kan få adgang til lokalerne. Hvis det derimod ikke er nødvendigt, herunder proportionalt med det myndigheden vil opnå ved at få adgang til de pågældende lokaler, vil bestemmelsen ikke kunne anvendes. I sidste ende står myndigheden, overfor domstolene, til ansvar for, at indgrebet ud fra en juridisk betragtning er nødvendigt.

Et eksempel på en situation hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendel-

se er, hvor kontrolmyndigheden har bedt den erhvervsdrivende om at udlevere repræsentative produkter til test, men hvor der enten ikke udleveres produkter, eller hvor de produkter der udleveres, ikke udgør repræsentative produkter. I sådanne situationer hvor kontrolmyndigheden uden held har forsøgt at få udleveret relevante produkter, kan det være nødvendigt at få adgang til lokaler uden offentlig adgang, for at kontrolmyndighed selv kan udtage produkter med henblik på en effektiv kontrol.

Et andet eksempel på en situation, hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er i forhold til internetbutikker, butikker, der sælger via postordre og lignende. Her vil produkterne ikke kunne udtages til test i offentligt tilgængelige butikslokaler, da sådanne ikke findes. Vurderingen af om det er nødvendigt at få adgang til at udtage testeksemplarer vil afhænge af det konkrete produkt, der skal testes, samt hvor vigtigt det er, at det er myndigheden selv, der udvælger produktet. Hvis det ikke vurderes at være nødvendigt, at myndigheden selv udvælger produkterne, vil den kunne bede om, at der tilsendes et eller flere eksemplarer af et givet produkt til myndigheden.

Et tredje eksempel på en situation hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er, hvor der af sikkerhedsmæssige hensyn ikke er tid til at afvente, at kontrolmyndigheden får tilsendt et produkt, eller foretager en repræsentativ kontrol i detailledet. I disse situationer hvor der forudsættes en meget hurtig reaktion fra kontrolmyndighedens side, vil det således også kunne være nødvendigt, at kontrolmyndigheden kan få direkte adgang til den erhvervsdrivendes lokaler.

Fælles for disse eksempler er, at der typisk ikke vil være en begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold, men at det alligevel er nødvendigt for myndighederne at få adgang til virksomhedernes lokaler, hvis der skal kunne udføres en effektiv og retvisende kontrol.

På denne baggrund kan jeg ikke støtte det udarbejdede ændringsforslag.

Enkelte erhvervsorganisationer har i deres høringssvar til lovforslaget ønsket, at det af lovforslaget udtrykkeligt skal fremgå, at adgang uden retskendelse kun kan ske, hvis det er både nødvendigt og begrundet, og altså ikke blot nødvendigt, som det fremgår af lovforslagets nuværende udformning. Denne formulering er i øvrigt en gentagelse af den formulering, der er anvendt i forordningen om akkreditering og markedsovervågning.

Ønskes en sådan bestemmelse, vil den kunne udformes således:

”Ændringsforslag til Forslag til lov om produktsikkerhed

1. § 18, stk. 1, udgår, og i stedet indsættes:

»Stk. 1. Kontrolmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt og begrundet, uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til fabriktions-, salgs- og lagerlokaler mv. og transportmidler, som tilhører nogen, der omfattes af lovens § 4, stk. 1, nr. 6 og 7, med henblik på at føre kontrol som nævnt i § 17.«

Som forslaget ser ud nu, vil adgang uden retskendelse kun komme på tale, hvis indgrebet er *nødvendigt*, mens det med ovenstående ændringsforslag skal være både *nødvendigt og begrundet*.

Som det fremgår af høringsnotatet, som blev sendt til Erhvervsudvalget den 22. oktober i år, har Justitsministeriet oplyst, at der ikke er grund til at bruge ordet ”begrundet” i lovteksten.

Det skyldes, at kontrolmyndighedens adgang til steder uden offentlig adgang kun vil være *nødvendig* i lovens forstand, hvis det samtidig er *begrundet*.

Det vil altså ikke ændre virksomhedernes retsstilling, selv om man tilføjer ordet *begrundet*.

På denne baggrund vil jeg ikke anbefale det udarbejdede ændringsforslag.